

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Lääkehoidon toteuttaminen sosiaalihuollon toimintayksiköissä, webinaari 30.10.2023

Kotihoito ja kotisairaanhoido

Ylitarkastaja Irja Hemmilä, Valvira

A blurred background image of a city street at night. The scene is filled with out-of-focus lights in shades of blue, yellow, and orange, creating a bokeh effect. In the foreground, the dark silhouette of a person walking is visible, moving from left to right. The overall atmosphere is that of a busy urban environment.

**Sosiaalihuoltolain
19 a § mukainen
kotihoito**

Kotihoito

Kotihoito on palvelu, jolla huolehditaan, että henkilö suoriutuu jokapäiväiseen elämäänsä kuuluvista toiminnoista kodissaan ja asuinympäristössään. Sosiaalihuoltolain mukaan kotihoito **muodostuu seuraavista kokonaisuuksista:**

1. Hoito- ja huolenpito
2. Toimintakykyä ja vuorovaikutusta edistävä toiminta
3. Muu henkilön suoriutumista edistävä toiminta
4. Kotisairaanhoidon (terveydenhuoltolain 25 §)

Kotihoito on sosiaalipalvelu, joka voi pitää sisällään kaikki edellä mainittujen kohtien mukaiset palvelut tai vain osan niistä.

A blurred background image of a city street at night. The scene is filled with out-of-focus lights in shades of blue, yellow, and orange, creating a bokeh effect. In the foreground, the dark silhouette of a person walking is visible, moving from left to right. The overall atmosphere is that of a busy urban environment.

**Turvallisen
lääkehoidon
toteuttaminen**

Turvallisen lääkehoidon toteuttamisen periaatteita

- Lääkehoitoa toteutetaan lääkärin määräyksestä
- Lääkehoito/lääkehoidon toteuttaminen on osa terveydenhoitoa
- Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköissä sekä muissa lääkehoitoa toteuttavissa toimintayksiköissä tulee olla työyksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma, joka ohjaa käytännön lääkehoidon toteuttamista
- Turvallisen lääkehoito-oppaan mukaan (STM 2021) lääkehoidon toteuttamisen kokonaisuudesta vastaa laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, sairaanhoitaja, terveydenhoitaja, kättilö
- Lääkehoitoa toteuttavat pääsääntöisesti terveydenhuollon ammattihenkilöt
- Koulutus ja osaamisen varmistaminen

A blurred city street at night with bokeh lights and a person walking. The background is out of focus, showing various colored lights (blue, yellow, orange) and a person walking away from the camera. A large white circle is overlaid on the right side of the image.

Kotisairaanhoito

Kotisairaanhoido (Terveysthuoltolaki 1326/2010) 25 §)

- Kotisairaanhoido ovat erilaiset lääkäriin määräämät sairaanhoidon toimenpiteet, kuten näyttöiden ottaminen, mittaukset, lääkituksen valvominen ja asiakkaan voinnin seuraaminen sekä kivun helpottaminen
- Kotisairaanhoido toteutetaan usein sosiaalipalvelujen yhteydessä tai osana sosiaalihuolto - palvelukokonaisuus on kotihoitoa
- Kotisairaanhoido sisältää myös *kotisairaalahoidon*, joka on terveydenhuoltolain 25 §:n mukaan määräämää, tehostettua kotisairaanhoido. Kotisairaalahoido voi olla esimerkiksi kotihoitoon soveltuvien potilaiden suonensisäistä antibioottihoido, muu vaativa ja intensiivinen sairaalatasoista hoitoa vastaava hoito ja kotisaattohoito. Kotisairaalan hoitoa varten tarvitaan lääkäriin lähete
- Kotisairaanhoido järjestetään edelleen myös kotihoidosta erillisenä terveystalveluna

Kotisairaanhoidon toiminnan edellytykset

Terveysthuollon palveluista vastaava johtaja

- Laillistettu sairaanhoitaja, terveydenhoitaja tai
- Laillistettu lääkäri
- Vastuhenkilöllä on oltava toiminnan edellyttämä, asianmukainen koulutus, kokemus ja ammattitaito.

Henkilökunta

- Henkilöstön määrän on oltava riittävä asiakkaiden ja potilaiden tarpeeseen ja lukumäärään nähden.

Lääkehoitosuunnitelma

- Kotisairaanhoidossa lääkehoitosuunnitelman hyväksyy laillistettu lääkäri (Turvallinen lääkehoito-opas 2021 STM)

A blurred city street at night with bokeh lights and a person walking, overlaid with a large white circle containing the text 'Kotihoito'.

Kotihoito

Kotihoito

- Kaikki asiakkaat eivät välttämättä tarvitse kaikkia laissa mainittujen kohtien mukaisia toimintoja, vaan kokonaisuus määräytyy asiakkaan tarpeen mukaisesti
- Kotihoidon kokonaisuuteen kuuluu kotisairaanhoido silloin, kun asiakas sitä tarvitsee

Hoito ja huolenpito

- STM:n ohjeen mukaan kotihoitoa koskevan pykälän 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu käsite “hoito ja huolenpito” muodostaa kokonaisuuden, johon kuuluu huolehtimista asiakkaan yksilöllisistä perustarpeista, kuten ravinnon saannista, peseytymisestä ja muusta henkilökohtaisesta hygieniasta sekä pukeutumisesta.
- Siihen voi kuulua myös terveydenhoidollisia tehtäviä, kuten lääkehoitoa ja asiakkaan terveydentilan havainnointiin liittyviä toimenpiteitä.
- Hoito -käsitteen terveydenhuollollinen ulottuvuus pitää sisällään sellaisia kotihoidon työntekijän toteuttamia itsehoitoa vastaavia toimenpiteitä, jotka liittyvät terveyden ylläpitoon sekä pitkäaikaisen sairauden ohjeiden mukaiseen hoitoon
- Kotihoidon hoito ja huolenpito voi pitää sisällään esimerkiksi valmiiksi jaettujen lääkkeiden antamista sekä verensokerin ja verenpaineen mittaamista. Tätä vaativampi terveyden- ja sairaanhoito on kotisairaanhoitoa.

Lähteet

- Sosiaali- ja vanhuspalvelulain uudistuksen vaikutukset lupahallintoon ja valvontaan, Valviran ja aluehallintoviraston ohje 28.12.2022
- Sosiaali- ja terveysministeriön kuntainfo 8/2022
- Turvallinen lääkehoito-opas STM 2021
- Terveydenhuoltolaki 1326/2010
- Sosiaali- ja vanhuspalvelulaki 1301/2014

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Vaikuttava valvonta – vastuulliset toimijat